

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 12 oktober 2011

Utskriftsvänlig pdf-fil

[Läs mer idrottsociologi idrottsforum.org](#)[Läs mer om idrottsforskningens teori och metod på idrottsforum.org](#)

Det här med idrottsociologiska läroböcker, det är inte helt lätt. Många amerikanska sociologer och potentiella läroboksförfattare verkar inte kunna komma över att Jay Coakley redan för många år sedan försåg idrottsutbildningarna med **en idrottsociologisk lärobok** som är svår att knuffa bort från prispallen – och den kommer i ständigt nya upplagor. Forumet har recenserat ett antal böcker om idrottsociologi genom åren, liksom ett antal böcker med idrottsociologiska tillämpningar. De senare röner oftast ett bättre öde än de förra, och nu har det hänt igen; en lärobok i idrottsociologi får lågt betyg av vår recensent medan **en tidigare, tillämpad volym** med samma upphovsman fick en utmärkt recension. Earl Smith är professor i sociologi vid Wake Forest University i North Carolina, och han har publicerat sig ymnigt genom åren inom områden som kriminologi, ras och etniska relationer, samt idrottsociologi. Han är med andra ord en driven akademisk forskare och borde vara väl lämpad att ställa samman en antologi med titeln *Sociology of Sport and Social Theory*. Men det blev inte särskilt bra, menar vår recensent Inge Kryger Pedersen, som hängde upp sig redan på titeln. Boken, som publicerats av Human Kinetics, inleds med en avdelning om *the great theorists*, som dock visar sig bara vara tre, Weber, Elias och Mills, utan vidare motivering. Övriga avdelningar är lika svårförklarliga vad gäller urval. Vår recensent suckar tungt och rekommenderar en nyutkommen dansk idrottsociologisk lärobok, som för övrigt snart recenserar på forumet.

Märklig titel och oreflekterat urval

Inge Kryger Pedersen

Sociologisk Institut, Københavns Universitet

Earl Smith (red)

Sociology of Sport and Social Theory

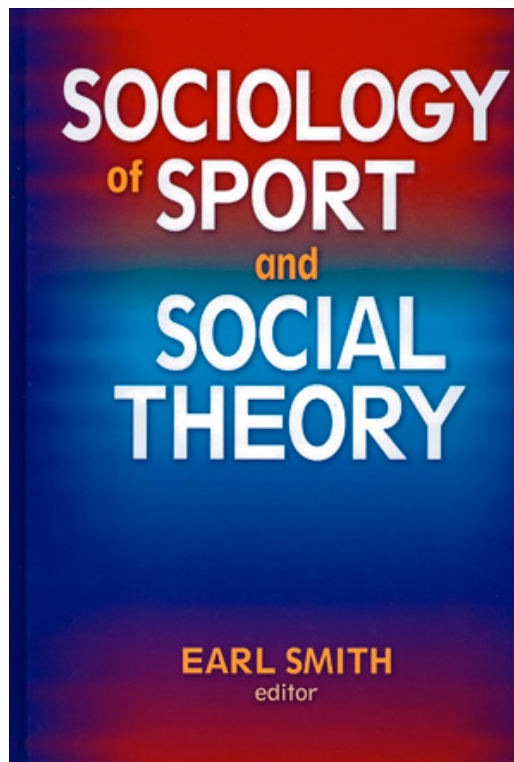
239 sidor, inb.

Champaign, IL: Human Kinetics 2010

ISBN 978-0-7360-7572-3

Den to-delte titel: *Sociology of Sport and Social Theory* (min understregning) giver bange anelser. En dobbeltkonfekt lurer i titlen. Er sociologi om sport ikke indbegrebet af social eller sociologisk teori om sport? Jeg vælger at betragte den amerikanske professor i sociologi Earl Smiths initiativ til bogen som et sympatisk forsøg på at overkomme en udbredt amerikansk sportssociologisk tendens til positivistiske undersøgelser af sport. Undersøgelser, der ikke indreflekterer et teoretisk grundlag. Således har han samlet en række forfattere til at bidrage til sociologien om sport med et så eksplicit teoretisk sigte, at det markeres i bogens titel.

Formålet er i følge Smith, at forskere og studerende med denne bog vil få et "nyt og anderledes" perspektiv på: (1) klassisk og nyere sociologisk teori; (2) undersøgelse af temaer, som typisk udforskes af (amerikanske, min tilføjelse) sportsforskere. Umiddelbart kan det være svært at se det nye og anderledes. Naturligvis kommer det an på, hvad målestokken er. En amerikansk læser vil nok kunne få øje på det nye, da en typisk amerikansk sportssociologisk lærebog vil isolere det teoretiske i et enkelt kapitel eller i hvert fald i få kapitler, der vil efterfølges af en lang række mere anvendelses- og tematisk orienterede kapitler.

Det faktum, at alle kapitler forholder sig til forskellige teoretiske perspektiver samt bogens særlige 'cases' – udover den valgte struktur, jeg vil redegøre for senere – gør, at der i amerikansk sammenhæng er tale om noget nyt og anderledes, ja. Men de enkelte kapitler bidrager ikke med noget nyt til ad 1): klassisk og nyere sociologisk teori. Til ad 2) vil der for nogle (amerikanske) læsere nok være bidrag, der kan give et nyt og anderledes perspektiv på forskning i sport, men de fleste temaer er i sportssociologien allerede velkendte og noget fortærskede. For europæiske og skandinaviske læsere er genstandsfelterne om især køn og race, college og high school sport, Tiger Woods, McDonald Bailey m.v. indsigtsgivende, hvis man vil introduceres for en amerikansk og i visse tilfælde en noget etnocentrisk indfaldsvinkel til sport. Hvis man ikke har brug for en sådan introduktion, finder man næppe noget epokegørende nyt og anderledes.

For at nævne et eksempel er kapitlet om den eminente golfspiller Tiger Woods (af Earl Smith selv), "The Mundanity of Excellence: Tiger Woods and Excellence in Golf", desværre ikke så spændende og nytænkende, som titlen kunne give forventninger om. Der er tale om en indforstået præsentation af en golfstjerne, hvor fremhævelsen af den anvendte teori (*reversal theory*) styrke fremstår som et postulat og ikke demonstreres fuldt ud. Samtidig gives der et billede af stjernen, der allerede må være falmet en del ved bogens udgivelse. Læseren sidder således i bagklogskabens lys ladt alene tilbage med en ikke overbevisende 'analyse' – og en flad fornemmelse, da de tinder, der glædesstrålende berettes om i en imponeret og ikke særlig nøgtern eller skarp analyse, er knækket for længst.

Bogens redaktionelle valg forekommer desværre heller ikke overbevisende. 15 kapitler er opdelt i fire dele: Part I: Great Theorists; Part II: Research guided by Mid-Level Sociological Theories; Part III: Theories of Inequality; Part IV: Microlevel Theories. Af del Del I's sparsomme tre kapitler udgøres et af dem – udover to om henholdsvis Weber (af Robert Beamish) og Elias (af Eric Dunning, som atter engang har fået mulighed for at præsentere gammel vin på en ny flaske) – af et kapitel om at lave biografier, hvilket umiddelbart kan forekomme som et lidt besynderligt valg. Når der i kapitlet af Nancy E. Spencer refereres til C. W. Mills' idéer om anvendelsen af såkaldt sociologisk fantasi, som netop binder det personlige/biografiske sammen med det samfundsmæssige, giver det mere mening.

Men hvorfor der kun er valgt et par 'store teoretikere', og hvorfor det lige netop er de nævnte, fremstår ureflekteret. Den redaktionelle prioritering rejser adskillige flere spørgsmål, hvoraf jeg bare vil nævne nogle stykker: Hvorfor har en teoretisk bog om sportssociologi ikke valgt begrundet at præsentere en (længere) række 'store' teorier? Hvorfor ikke starte med strukturfunktionalismen, som har domineret amerikansk sociologi, incl. den tidligste sportssociologi? Eller er den måske udeladt, fordi den betragtes som værende død? Disse spørgsmål sammen med en række flere giver anledning til en nærliggende undren: Er bogens indhold bestemt af, hvilke forfattere der var tilgængelige for eller foretrukket af redaktøren, snarere end struktureret af en substantiel idé? Et løst introduktionskapitel får spørgsmålene til at vælte frem.

Del III om ulighed rummer til gengæld hele fem kapitler, altså en tredjedel af alle bogens kapitler. Igen savner læseren en begrundelse for netop denne tematik til fordel for et hav af andre mulige. Bedst kan anbefales bogens del II, der bygger på middle-range teorier à la Merton, som bogen i øvrigt også er dedikeret til. Her får man eksempelvis præsenteret et kapitel om sport set i et byplanlægningsperspektiv (kapitel 5) og et andet om sport og sekularisering (kapitel 7). Selvom også disse retter sig mod amerikanske forhold, er der stof at hente til analyser i andre dele af verden, og temaerne er globalt relevante.

Efter en regnfuld sommer ville jeg gerne udsende mere opløftende og lysende lovsange, men jeg må overordnet give bogen en lav karakter. Set med skandinaviske briller er der mere relevant undervisningsstof at hente i en netop udkommet bog på forlaget Munksgaard Danmark: *Grundbog i idrætssociologi*, redigeret af Lone Friis Thing og Ulrik Wagner. Hermed bolden givet op til videre anmeldelser.

© Inge Kryger Pedersen 2011.

 [Hitta bästa pris på boken hos Prispallen.se](https://www.prispallen.se)

 [Kjøp boken fra Capris.no](https://www.capris.no)

 [Sammenlign priser på bogen hos Pensum.dk](https://www.pensum.dk)

 [Buy this book from Amazon.co.uk](https://www.amazon.co.uk)

 [Buy this book from Amazon.com](https://www.amazon.com)